

Krislaivis
Wallace Apie Lietuvius.
Bankietas Jam Pagerbti.
Betliejuje.
Masses & Mainstream.
Rašo R. MIZARA

Darbo Zmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 77 * * * Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Balandžio-April 1, 1948 * * * Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

"Mr. Wallace yra giliai patitenkinęs šilta jūsų dienraščio parama, teikiama jo 'taikos ofensyvai'."

"Lietuviai amerikiečiai remia Mr. Wallace'o kovą už taiką. Lietuvių amerikiečių tėvų kraštas buvo žiauriai nušaubtas praėjusiam kare ir jis būtų vienas pirmųjų karo aukų sekamame kare."

"Lietuviai amerikiečiai entuziastiškai remia Mr. Wallace'o programą už teikimą amerikiečių pagalboms visoms tautoms, nukentėjusioms nuo vokiškojo agresoriaus, ir tokią pagalbą turėtų būti teikiama per Jungtines Tautas."

"Jūs, aišku, suprantate, jog Wallace'o kampanija yra liaudies kova ir kaip tokią pati liaudis privalo remti."

"Liaudis, žmonės, privalo teikti jai ir finansinės pasipirties..."

Paminėta citata yra paimta iš laiško, prisiųsto šitų žodžių rašytojui.

Laišką rašo Arthur D. Kahn, National Wallace for President Committee darbuotojas ir tautinių grupių diviziono direktorius.

Mr. Kahn primena Didžiojo New Yorko lietuviams: S. m. bal. 19 d. Hotelyje Commodore, New Yorke, įvyks didžiulis bankietas Henry A. Wallace'ui ir Glen Taylor'ui pagerbti.

Tiesa, įžanga į bankietą ne visiems prieinama: \$100 asmeniui.

Bet Mr. Kahn mano, jog Wallace'o rinkiminė kampanija galima visai finansiskai paremti: aukomis ir kitokiais priemonėmis.

Plačioji Amerikos lietuvių visuomenė tai ir padarys.

Kas negirdėjo Betliejaus miestelio su jo "stoinelė"? Kiekvienas krikščionis; gal būt kiekvienas žydas ir milijonai arabų.

Atsimenu, apie šį šventą miestelį tėvas pasakodavo ir knygoje skaitydavau, ir kantičkose giedodavau.

Kaip norėjosi ten pakliūti, "šventąją stoinelę" aplankyti, atsidusti. Juk tai "Kristaus gimtaviūtė!"

Betliejuje kilo šūkis "ramybė geros valios žmonėms žemėje."

Vėlyvą sekmadienį mažajame Betliejuje 11 žydų buvo užmušta, 50 sužeista; kiek buvo užmušta arabų, šiuos žodžius rašant dar nežinia.

Per dieną ten virė žiaurūs susirėmimai.

Is viso Vėlyvą dieną "Sven-tojoj žemėje" (Palestinoje) buvo užmušta 114 asmenų.

Tai bent ramybė!

Visuomeniniai konfliktai nekreipia dėmesio į jokias šventoves.

Kas šiandien norėtų vykti Betliejūn prakartėlės aplankyti?!

Jau išėjo iš spaudos antras numeris žurnalo "Masses & Mainstream." Tai mėnraštis, užimamas "New Masses" vietą.

Knyginio formato, iliustruotas, kupinas straipsnių, eilėraščių, kritikos ir piešinių žurnalas, turįs 100 puslapių.

Atsakingasis redaktorius yra Samuel Sillen, žymus literatas, kritikas, plačios erudicijos marksistas.

Lewis Pareiškė, Jog Patys Mainieriai Streikuoja Be Jo Patvarkymo

Prez. Trumanas Prašo Teismo Indžionkimo, pagal Tafto-Hartley'o Įstatymą prieš Angliakasių Streiką

Washington, kovo 31. — Pranešama, jog generalis prokuroras Tom Clark, pagal prez. Trumano įsakymą, kreipėsi į federalį apskrities teismą, prašydamas indžionkimo prieš 400,000 mainierių, streikuojančių minkštosiose angliakasyklose.

John L. Lewis, Mainierių Unijos pirmininkas, kovo 30 d., buvo teisminių įsakymu pašauktas liudyti komitetui, kurį prez. Trumanas paskyrė "tyrinėti fak-

Amerikonai Siūlo Žinių Laisvę, bet Atmeta Daily Workerio Korespondentą

Washington.— Tūlų kraštų atstovai Jungt. Tautų konferencijoje dėl spaudos laisvės, Šveicarijoje, kritikavo Ameriką, kad ji neleidžia New Yorko Daily Workerio korespondentui A. B. Magil'ui atvykti į tą konferenciją.

William Benton, amerikinių atstovų vadas toje konferencijoje, telefonavo valstybės departamentui Washingtone, klausdamas, ką reikėtų daryti. Nes komunistinio Daily Workerio korespondento sulaikymas kliudo amerikonių pasiūlymus dėl žinių laisvės.

Amerikonų Žibalo Kompanija Planuoja Italijoj Fabrikus Arabiskam Žibalui Apdirbti

Roma.— Amerikonų Arabiškoji Žibalo Kompanija rengiasi statyti Italijoj didelius fabrikus, kurie apvalytų ir perdirbtų žibalą, traukiamą iš milžiniškų Saudi Arabijos žibalinų versmių. Amerikonų Arabiškoji Kompanija nori išnaudoti "pigius italų darbininkus." Amerikos diplomatai Romoje kalbasi, kad planuojami žibalo apvalymo fabrikai Italijoje

GRAIKIJOS MONARCHISTAI PASKELBĖ AMERIKONŲ SUPLANUOTĄ OFENSYVĄ

Athenai, Graikija. — Monarchistų armija paskelbė pavasario ofensyvą prieš graikų partizanus. Monarchistų kariuomenė ir angliški jų lėktuvai Spitfires apšaudė ir bombardavo 600 demokratinių partizanų nakties laiku. Kruska kalnuose, 23 mylios į šiaurę nuo Salonikos uostamiesčio. Šį žygį amerikonių ofie-

riai suplanavo išvien su monarchistų komandieriais. Darant monarchistams ataką, dalyvavo fronte, šeši Amerikos oficeriai — pulkininkas T. G. Holland, majoras Everett Stewart ir kt.

Trumano pasiuntinys Dwight Griswold leido monarchistams paimti ir reguliarią armiją 15,000 jaunuolių, kurie buvo laikomi atsarginiais. Po 2 mėnesių bus leista monarchistams padidinti armiją dar 15,000 vy-

Joną Balkūną popiežius pralatu padarė už tai, kad ans prieš porą metų įstojo į republikonų partiją.

Can you beat it!

Kongreso Atstovai Pakvietė Franko ir Marshallo Bloką

Tai Pasaulinis Skandalas, Sako Darbietis Kongresmanas

Washington. — Kongreso atstovų rūmas 149 balsais prieš 52 nutarė įtraukti fašistinę Ispanijos Franko diktatūrą į vakarinės Europos šalių bloką, kurioms Amerika duos bilionus dolerių kovai prieš komunizmą, pagal Marshallo planą. Jeigu senatas užgirs šį pasiūlymą, tad ir Franko gaus dalį iš tų \$6,205,000,000, kurie skiriami pirmiesiems Marshallo plano metams.

Tai buvo lenko republikono kongresmano Alvino O'Konskio sumanymas priimti Franko ir "vakarinių demokratijų" kompaniją prieš Sovietus.

Amerikonai Vartoja Nacių Oficierius kaip Šnipus Prieš Sovietų Ruožtus

Maskva. — Amerika palaiko grupes buvusių Vokietijos oficerių kaip savo šnipus vakarinėje Vokietijoje, Austrijoje ir Švedijoje; jie siunčiami šnipinėti ypač karinius sekretus Sovietų užimuose Vokietijos ir Austrijos ruožtuose.

Maskvos radijas pranešė, jog Sovietai savame ruožte suėmė buvusį nacių diviziono pulkininką Gerhardą Pinkertą, kuris ir prisipažino šniukštinėjęs amerikonių naudai. Iš pulk. Pinkerto patirta sekamieji dalykai:

Nacių oficerių - šnipų centras yra Munche, ame-

Monarchist. Nužudė Dar 13 Partizanų

Athenai. — Graikijos monarchistai, pagal savo karo teismų sprendimus, sušaudė dar 13 paimtų nelaisvėn partizanų. Generolas James Van Fleet, karinės amerikonių pasiuntinys šalva, asmeniškai įsakė šaudyti partizanus belaisvius.

Senatas Skiria Čiangui \$463,000,000

Washington. — Senatas beveik vienbalsiai nutarė paskirti \$463,000,000 Čiang Kai-šeko valdžiai Čhinoje, karui prieš komunistus. Kongreso atstovų rūmas tebesvarsto paramą Čiangui sykiu su Marshallo planu Europai.

ITALIJOS POLICIJA NUŠOVĖ 3 DEMONSTRANTUS PRIEŠ TAKSUS

Roma. — Policija užpuolė žmones, demonstravusius prieš aukštus taksus Pantelerioj, Italijos saloj; tris žmones nušovė ir 14 sužeidė.

Wallace Sako: Trumano Valdžia, o ne Sovietai Sudaro Karo Pavoju

Reikalavo Atmesti Verstiną Karinę Tarnybą; Įspėjo, kad Trumanas Siekia Pavergt Darbininkus Karininkams

Washington. — Trumano valdžia dirbtiniai gamino karinį krizį, kuris lemia "mirtį ir taksus daugybei amerikiečių, o begalinius pelnus korporacijoms," sakė Henry Wallace, liudydamas senato ginkluotųjų jėgų komitetui kovo 30 d.

Rėkaudama apie neva pavojų Jungtinėms Valstijoms, valdžia stengiasi užkarti verstiną karinę tarnybą milijonams amerikiečių, pajungti žmones karininkams, užsmaugti bet kokią valdžios kritiką, užšaldyti darbininkų algas ir terorizuoti darbo unijas, pareiškė Wallace, trečiosios partijos kandidatas į Jungt. Valstijų prezidentus.

"Net karščiausi kurstytojai prieš Sovietus pripažįsta, kad Rusija nenori karo, — tęsė Wallace. — Jie pripažįsta, jog Rusija net bijo karo. Karą gamina ne Maskva, bet Washingtonas."

Marshall Šaukia Visas Amerikines Šalis Veikt Prieš Komunizmą

Bogota, Colombia. — Čia eina konferencija šiaurinės, Pietinės ir Centralinės Amerikos respublikų atstovų. Dalyvauja 21-nos amerikiečių šalies delegatai. Washingtono valstybės sekretorius Marshallas ragino būtinai į konferencijos programą įtraukti svarstymus, kaip visi amerikiečių žemyno kraštai privalo išvien kovoti prieš komunistinį judėjimą, kuris esąs įkvėptas "svetimos valstybės" (suprask; Sovietų).

Marshallas ragino būtinai į konferencijos programą įtraukti svarstymus, kaip visi amerikiečių žemyno kraštai privalo išvien kovoti prieš komunistinį judėjimą, kuris esąs įkvėptas "svetimos valstybės" (suprask; Sovietų).

Dar \$150,000,000 Atominė Bombom

Washington. — Kongreso lėšų komitetas užgyrė valdžios reikalavimą paskirti dar 150 milijonų dolerių per metus atominėi jėgai gaminti ir atomų bombas išbandyti. O jau pirmiau kongresas paskyrė apie \$500,000,000 atominiam ginklavimuisi.

SPROGDINANT TRAUKINI, UŽMUŠTA 24

Jeruzalė. — Menama, kad tai žydai susprogdino traukinį, kuriuom važiuavo dauguma arabų. Užmušta 24 ir sužeista 61.

SOVIETAI PROTESTUOJA, KAD AMERIKA SULAIKIUS PREKINIŲ LAIVĄ

Washington. — Sovietų Sąjunga užprotestavo, kad Jungtinės Valstijos sulaukė New Yorko sovietinį prekybos laivą "Rossia", 16,000 tonų. Protesto nota sako, laivo sulaikymas yra "neteisėtas ir neleistinas."

Du to laivo keleiviai skundėsi, kad jie kelionėje sužeisti. Šį skundą amerikonių pavartoje kaip priekabę sovietiniam laivui suturėti. Sovietų nota primena, jog audra taip blaškė laivą, kad tie du keleiviai buvo atsitiktinai sužeisti.

Wallace reikalavo atmesti valdžios sumanymus, reikalaujančius įvesti visuotiną privalomą karinę mokybą jaunuoliams ir panaujinti verstiną kariuomenės rekrutavimą. Nors valdžia pasakoja, būk tas rekrutavimas būtų "apribotas", iš tikrųjų jinai siekia milijonus vyrų draftuoti, sukareivinti visą šalį ir pervesti į karininkų komandą visus darbininkus, vyrus ir moteris, kaip įspėjo Wallace.

Tikrasis Pavojus Kyla iš Washingtono

"Jeigu mūsų šaliai grėsia pavojus, tai pavojų sudaro pati mūsų valdžios politika, kuri užtrauks ant mūsų karą", jeigu nebus pakeista, pabrėžė Wallace.

Jis ragino atsaukt Amerikos kariuomenę bei karinius "patarėjus" iš Graikijos, Čhinojos, Turkijos, Viduržemio Jūros ir kitur, kur veikia karinės amerikonių jėgos pasiruošimams prieš Sovietus. Wallace siūlė Amerikos valdžios vadams sueti su Stalinu ir pasitarti, kaip galima būtų išlyginti ginčus tarp šios šalies ir Sovietų Sąjungos.

Amerikai apsiginti užtekty savanorių armijos, apripintos naujoviniai kariniai - moksliniai įrenginiai, sakė Wallace.

Jis pastebėjo, kad dabartinė valdžios programa gali davaryti ginklavimosi išlaidas iki 20 bilijonų dolerių per metus, o "tuli laikraštiniai valdžios atstovai jau kalba, kad gal reikės išskirti 40 iki 50 bilijonų dolerių kariniams tikslams per metus."

Taikos Mobilizacija

Senato kambarin, kur Wallace kalbėjo, susirinko 300 žmonių, taip kad jie vos stati sutilpo. O dar 500 užkimo koridorius. Tai daugiausiai buvo žmonės, kurie atsiliepė į Wallace'o šūki: "Mobilizuotis taikai!"

AMERIKOS VALSTYBĖS DEPARTAMENTO ATSTOVAS SAKĖ, KAD VALDŽIA NELIEPĖ JOKIO SOVIETINIO LAIVO SULAIKYTI. BET JIS ŽADĖJO "DĖL VISKO PASITEIRAUTI."

(Katalikai karo veteranai paskutinį laiką pradėjo pikietuoti prekinis Sovietų laivus New Yorko New Jersey uostuose. Jie stengiasi sustabdyti krovimą į tuos laivus daiktų, kurie Sovietų užpirkti.)

New York.— Pakilo pramonijū šėrai Wall Stryte.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. STag 2-3878
President, GEORGE KURAITIS; Secy.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES			
United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kampanija Taikai Užtikrinti

Prieš savaitę laiko Henry A. Wallace kreipėsi per radiją į Amerikos visuomenę, ragindamas ją pradėti sistematingą darbą už taiką.

Jis ragino Jungtinių Valstijų gyventojus siūsti kongresmanams ir senatoriams laiškus, atvirukas, telegramas, reikalaujant, kad nebūtų praleisti įstatymai, pagal kuriuos būtų grąžinamas verstinas vyrų kariuomenės ėmimas (draftas) ir verstinas jaunuolių militarinis treniravimas.

“Iki dar nepervėlu, tarkit savo žodį už taiką”, pareiškė Wallace.

Tuo būdu National Wallace for President Committee nusprendė paskelbti balandžio mėnesį kovai už taiką mėnesiu.

Dedama pastangų, kad į šią kampaniją įsitrauktų juo daugiau milijonų Amerikos piliečių.

Kiekvienas, kuriam rūpi taikos išlaikymas, kuriam rūpi suvaldymas - pažabojimas Wall stryto imperialistų, privalo įsitraukti šin šventan darban, — darban už pastovios taikos palaikymą.

Bogotos Konferencija

Šiuos žodžius rašant, Colombia Respublikos sostinėje Bogota prasidėjo Tarp-Amerikinė Konferencija (Inter-American Conference).

Jungtinių Valstijų atstovybės konferencijoje yra gan tvirtai ir didelė. Valstybės sekretorius Marshall susivežė komercijos sekretorių Harriman, Norman Armour, savo padėjėją, ir daug kitų.

Kas konferencijoje bus svarstyta? Sunku šiuo metu pasakyti, nes oficialaus dienotvarkio dar nematėme.

Tačiau vienas tenka spėti: Marshallas sieksis pravesti konferencijoje “Trumano doktriną.”

Lotynų Amerikos kraštai norėtų gauti nors kiek “Marshallo plano”, — keletą bilijonų dolerių, — bet, atrodo, Washingtonas su tuo nesutiks: Jis jiems kiš “Trumano doktriną.”

Tarp “Trumano doktrinos” ir “Marshallo plano” skirtumas, mat, tame: einant pirmąją, Lotynų kraštai turėtų kovoti komunizmui; einant antrąją — Lotynų kraštai turėtų gauti stambesnes pinigų sumas, lyg ir papildymą Trumano doktrinos.

Wall stryto viešpačiai nesiskubina Lotynų Amerikai teikti bilijonų dolerių. Nesiskubina ne dėl to, kad tiems kraštams pinigai nebūtų reikalingi, ne. Nesiskubina dėl to, kad ten kol kas tiesioginis komunizmo pavojus negrąšina. Jiems, Lotynų kraštams, daug maž šitaip sakoma: jūs gausite nuo europinio Marshallo plano nuotrupų, — tuo laiku užteks.

Padėtis tiliuose Lotynų Amerikos kraštuose yra daugiau negu baisi: žmonės arti bado; vargas išsiplėtęs ten labiau, negu galima įsivaizduoti. Svetimi imperialistai su vietos buržuazija baigia čiulpti paskutinius tų kraštų ekonomijos syvus.

Kai kuriuose kraštuose liaudies judėjimas pakilęs labai aukštai, — sakysime, Brazilijoje. Ten tuojau vietos buržuazija, akstinama svetimo kapitalo agentų, pradėjo praveisti “Trumano doktriną” — žiauriai persekioji progresyvių judėjimą. Pasmaugė liaudišką spaudą, uždarė komunistų partiją, sukiojo tūkstančius darbininkų veikėjų į kalėjimus.

Panašiai pasielgė ir Čilės buržuazija. Panaši padėtis yra ir daugelyj kitų Lotynų Amerikos kraštų. Ten, vadinasi, Trumano doktrina jau pravešta ligi raidės: reakcija triumfuoja!

Taigi tūli spėja, jog Marshallas nesistengs griežtai reikalauti, kad būtų priimta konkreti programa komunizmui kovoti. Tai, girdi, busią palikta kiekvienam kraštui spręsti.

Pagaliau, jei Marshallas ir bandytų tokią programą praveisti, Argentinos delegacija su tuo nesutiktų. Gal dar atsirasitų ir kitų respublikų atstovybių, kurios atsiskaitytų už tokią programą balsuoti. Gi konferencijos tikslas yra, kad kiekvienas dalykas turėtų būti nutartas vienas balsais.

Vienas aišku: Marshallas dės pastangų visas Lotynų šalis užsukti savo karinei programai. Kaip toli jis sieks, liekasi palaukti ir pamatyti.

Guatemalos respublikos delegacija, sakoma, reikalauja, idant konferencija pasisakytų už tai, kad ne-amerikinės valstybės likviduotų visas savo žemes, turimas Amerikos kontinentuose.

Privalome atsiminti, jog Anglija ir kitos, ne-amerikinės šalys nuo senų laikų valdo tam tikras žemes Pietų ir Centralinėje Amerikoje. Tik neseniai, pavyzdžiui, Guatemalos vyriausybė reikalavo sugrąžinti jai Britų Hondurasą, kurį anglai imperialistai tebevaldo. Britų Hondurasas ribojasi su Guatemalos respublika ir pastaroji sako, jog tai jai priklauso kraštas.

Arba paimkime Falk (Islas Malvinas) salas, esančias į pietus nuo Argentinos ir Čilės. Abu pastarieji kraš-

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KOKS PASILIEKŲ TARP JUODVIEJŲ SKIRTUMAS?

Dienraštis Vilnis rašo:

CIO prezidentas Philip Murray daug gero yra padaręs Amerikos darbininkų judėjimui. Bet pastaruoju laiku jis vis labiau krypta dešinėn.

Keli metai atgal Philip Murray buvo griežtai nusistojęs prieš prez. Trumaną. Jis smerkė jo antidarbininkiską politiką. Šiandien jis įsimylėjęs į Trumaną. Jis ir jo kolegos CIO Vykdomojoji Tarybų reikalauja, kad šteitavos ir lokali CIO tarybos užgirtų Marshallo planą ir atstumtų trečiąją partiją. Šiuo atveju Murray ir jo šalininkai pralenkė net Darbo Federacijos biurokratus.

CIO konvencijoje, įvykusioje Bostone, Philip Murray kalbėjo už Marshallo planą, kaip už žmoniškumo išraišką, kaip už labdarybės akciją. Jis tvirtino, kad Marshallo plano tikslas — pagelbėti badaujantiems, apripinti ekonominiai suskurdusius. Jis sakė, kad Marshallo plane nėra jokių politinių kriukčių, jokių politinių varžtų.

Bet dabar jau ir žlibakiai gali matyti, kad tas planas ne tik kiauurai politinis, bet ir militarinis. Duona yra tik pridėklas prie militarinių užsimojimų.

Ažuot kovoju už taikos išlaikymą, už demokratinių pozicijų stiprinimą CIO vadovybė klampinasi militaristų skymuose ir užmačiose.

Lygiagrečiom vėksta tos pačios vadovybės politinė propaganda prieš Wallace ir trečiąją partiją. Ir šiuo atveju brukte brukama trumatinė linija. Jei Murray ir pavyktų priversti tūlas steigtavas ir lokale organizacijas pasisakyti prieš trečiąją partiją, tai būtų tik tuščias formalumas. Kada ateis balsavimo diena, tai prie kiekvieno balsuotojo juk nepristatys inkvizitorių!

Eidamas vingių vingiais Philip Murray priėjo prie to taško, kad jį jau sunku atskirti nuo dešiniųjų. Seniau jis nebuvo dešiniųjų franku. Jis bandė palaikyti lygsvarę tarp vienu ir kitu. Gaila, kad jis nuslydo į dešiniųjų eiles.

Jei taip bus ir toliau, tai koks bus skirtumas tarpe Murray ir Greeno?

LDS VAJAUS EIGA

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organas “Tiesa” praneša:

113 vajininkų bendrai įrašė 400 naujų narių. 73 kuopos jau turi naujų narių, bet dar 108 kuopos neįrašė nei vieno naujo nario šiame vajuje. Laukiame ir jų pasidarbavimo.

Savo kvotą jau išpildė 208 jaunimo kuopa, Detroit, Mich. Tos kuopos sekretorė ir vajininkė įrašė 20 naujų narių. Tai dabar jau šešios kuopos savo kvotas išpildė. Jaunimo kuopos proporcionaliai daug geriau vajuje darbuoja, negu “suaugusiųjų” kuopos. Atrodo, kad mūsų senesnieji veikėjai pradedą apsielsti, mažiau vajuje darbuojasi.

LDS Seimas įvyks š. m. liepos mėnesį Clevelande. Dar yra laiko vajuje pasidarbuoti, kad kiekviena kuopa, seimo metu, galėtų atsistoti garbingoje vietoje.

tai jas savinasi, tačiau valdovai jų yra britai; nesitraukia jie iš ten ir tiek!

Sakoma, Jungtinių Valstijų delegacija priešinsis bent kokiam panašiam klausimui kelti. Marshallas negi norės užrūstinti britus imperialistus.

JI NENORI KARO

New York Times'o rašytojas Drew Middleton, rašydamas to laikraščio sekmdieniniame žurnale, tarp kitko, žymi, kad

“mano giliu įsitikinimu, dabartinėje kritingoje tarptautinėje padėtyje Tarybų Sąjungos vyriausybė nenori karo, jei tik galima jo išvengti.”

Žinoma, p. Middleton toliau išvadžioja, būk ji “gali karo norėti”, kada nors ateityje, bet ne dabar.

Visvien tai neblogas pasisakymas, akiregryje to fakto, kai šiandien tūla Amerikos spauda gvoitu rėkia, būk Tarybų Sąjungos vyriausybė norinti karo!

Mes galime tiek pasakyti: Tarybų Sąjungos tautos niekad karo nenorėjo ir jo nenorės. Jos kitų kraštų neužpuolė ir neužpuolė, kadangi jų visuomeninė struktūra yra pagrįsta taikos motyvais, o ne karo. Tarybinės tautos trokšta pastatyti komunistinę santvarką, kurioje visi darbo žmonės būtų laimingi ir gerbūviškai gyventų.

Bet kadangi T. Sąjungos greta gyvuoja imperialistinės valstybės, kurios ruošiasi imperialistiniam karui, tai, žinoma, ir socialistinė šalis yra priversta ginkluotis ir budėti.

HANS EISLERIS PRAGOJE

Pagaliau, po didelių pastangų, žymusis vokiečių kompozitorius, Hans Eisler, pribuvo į Pragą, Čechoslovakijos sostinę. Jis ten atvyko su žmona. Šį vyrą Amerikos reakcininkai norėjo išdeportuoti dėl to, kad jis, vykdamas Amerikon, nepasakė, jog tūla laiką, kadaise 1926 m., priklausė Vokietijos komunistų partijai.

Vėliau leido jam pačiam išvykti iš Amerikos. Pasi-naudodamas ta proga, Hans Eisler sėdė į lėktuvą, per Londoną, pasiekė Čechoslovakiją. Iš ten jis vyks į Austriją, savo gimtąją šalį. Pribuvęs Pragon, rašo amerikinės spaudos korespondentai, Eisleris atsiduso ir pasakė:

— Ak, kaip čia smagu ir ramu!...

Apie Hollywoodą, kuriame per metų eilę Eisleris gyveno ir dirbo, jis yra prastos nuomonės. Sako: ten šiuo metu nėra lengva padoriam piliečiui gyventi; jis šnipinėjamas, nūžtirimas. Ypačiai sunku tam, kuris kiek nors kur nors buvo valdžios organų “pačiūpinėtas”: j tokį visur kreivikuojama, lyg į kažkokį nusikaltėlį.

Vadinasi, Hollywoodas eina visiškai “on the bum.”

PAGALBA GRAIKIJAI IR MOKA KARALIUI \$40,000 ALGOS

Harold L. Ickes sako, yra priežodis, kurį daug kas vartoja: “Saugokis draugų, nešančių graikais, kurie priima dovanas, faktiškai, jei reikalauja dovanų?” Atrodo, kad prezidentas yra pabūgęs, kad Amerikos kongresas nenubalsuoja gana greitai siūsti pinigų, kad Amerikos doleriais patenkinus nepasotinamas Graikijos valdininkų alkis.

Metai laiko atgal prezidentas reikalavo \$300,000,000, kad išgelbėtų Graikiją nuo komunizmo. Tuom laiku dalis graikų kovojo prieš karalių, kurio jie nenori.

Gi dabar du kartu jų tiek kovoja prieš karalių. Išsibaigus \$300,000,000 prezidentas reikalauja pridėti dar \$275,000,000. Kaip tik paklūsna kongresas šią sumą nubalsavo, kaip ilgai ims, laiko, kada prezidentas Trumanas pareikalas dar daugiau?

Ar Amerikos žmonėms yra žinoma, kad graikų karaliui yra apmokama \$40,000 algos j mėnesį ir išlaidos? Jo alga nėra taksuojama: Tai yra arti pusės milijono dolerių j metus. Net nei ponas Trumanas, kuris pralaidžia daugiau žmonių pinigų, kaip bent kuris iš prezidentų mūsų šalies istorijoje, negauna tiek.

Graikų karalius yra vokietis, karalėnė — vokieška, ji turėjo septynis brolius Hitlerio armijoje.

Iš kur tie \$40,000 j mėnesį paeina? Aš spėju, kad tie pinigai, jei tiesioginiai nepaeina, iš Amerikos žmonių kišenių, tai jie paeina netiesioginiai.

Ten randasi spiečiai parazitistų Graikijos valdininkų, kurie yra tikros dielės prie Graikijos išdo. 1939 m., pagal nekurius skaitlines, kurias Valstybės Departamentas lengvai galėtų patikrinti, jei norėtų, ten buvo 50,000 ypatų, laikančių politinius darbus. Dabar Graikijoje

randasi 90,000 ypatų, laikančių tokie darbus, ir 60,000 tokių, kurie laiko pusiau-viešus darbus. Dauguma iš jų dirba tris, keturias valandas j dieną, daugelis nedirba nieko, apart tik pasiėmimo užmokesties. Yra apskaitliuojama, kad daug Graikijos gyventojų yra valdžios apmokami.

Daugelis metų prabėgo nuo to laiko, kaip Diogenas gyveno, bet jei jis šiandien gyventų Graikijoje, jis turėtų daug šviesesnė lempa turėti, kad galėtų surasti teisingą žmogų tarpe Graikijos valdininkų.

Vienok prezidento Trumano deformuota doktrina tokioj šalyj pasiekė aukščiausio išbujojimo. **Viečiniškis.**

Italijos komunistų ir kairiųjų socialistų blokas tikisi laimėti rinkimus balandžio 18 d.

Laisvoji Sakykla

AR BUS KITA KONVERSIJA SLA?

“Tėvynė”, S. E. Vitaicio vedamajam vajuos skyriuj, tilpo ilgokas straipsnis V. Tysliavienės “plaki mu i”. Matomai, Tysliavienė kiek biskuti teisybės pasakė apie SLA: kad Susivienijimui gresia kitas konversijos pavojus, nes Pild. Taryba be pasigailėjimo leidžia SLA pinigus, o iš SLA išsibraukia daug narių. Už tą jos (Tysliavienės) pastatą, per “Vienybę” pasakytą, p. Vitaitis, kaip “ištikirtimas” ponų valdininkų tarnas, gindamas tų valdininkų darbus, kolioja Tysliavienę “mažai suprantančia”, “talkininkaujančia komunistams” ir t.t. Jis pilnai užtkrina, kad kitos konversijos nebus SLA, sakydamas, kad: “tik nežinliai, arba piktos valios SLA priešai gali SLA narius bauginti “kita konversija”.”

Toksai Vitaicio pasakymas neturi jokios vertės. Kas dalyvavo pereiname SLA 44 seime, tas gerai pamena: kada ėjo diskusijos apie konversiją, tai vienas delegatas pastatė Vinikui klausimą: “Ar ši konversija pilnai užtkrins saugumą pomirtinės fondo ir kitos konversijos nebus?” Vinikas atsakė, kad to užtkrinti niekas negali. Aišku, kad niekas negali užtkrinti, jog vėl nebūtų koki mokesčiai kraunami ant SLA narių ir tas gali būti labai greitai ir štai dėl ko:

Dabartinė SLA valdyba daro didžiausias išlaidas dėl visokių nereikalingų pasivažinėjimų. Neuztekto to, kad pereinat SLA seimas daugumoje Pildamosios Tarybos nariam pakėlė dvigubai algas, bet jie patys dabar pasikelia išlaidas; už 1 sugaistą dieną iki \$15.00 ir 7 sutaisto už kiekvieną mylią savo kelionės. Todėl dabar ponai valdinink. su savo poniomis važinėja po visokius miestus ir miestelius j visokius pokilius, nes tos kelionės yra gerai apmokamos!

Tam pačiame Tėvynės numery (13), kur Vinikas raportuoja įplaukas ir išplaukas už pirmuosius tris bertainius 1947 m. lėšų fondo, tenai išlaidos kur kas didesnės kaip įplaukos; reikia ir tą atminti, kad pradžioj metų daugumas narių savo duokles užsimoka už

visus metus, tai ir j lėšų fondą suplaukia daug, o išmokėjimai, kaip tik atbulai, visados būna didesni paibaigoje metų, todėl jau aišku, kad 1947 metai neš trukumą net keliu tūkstančių dolerių j lėšų fondą. Nustojimas keliu tūkstančių narių Susivienijimui reiskia sumažėjimą įplaukų j lėšų fondą. Išplaukos didesnės ir didesnės daros iš lėš. fondo: ponų pasivažinėjimai tankesni, personalas centre dvigubai didesnis, palyginus kitus tam panašius susivienijimus. Nėra mažiau žingsnių daroma, kad sumažinus išlaidas.

Paimkim ir tą pavyzdį: Senoji valdyba išsiuntinėjo lapelius su savo paveikslais iš New Yorko visiems SLA nariams ir vėl maldauja, kad už juos SLA nariai balsuotų. Ponai valdininkai nesigėdina ir nesupranta, kad toksai sąstatas baises dides išlaidas daro dėl Susivienijimo: Trys Pild. Tarybos nariai ir septyni pastoviuųjų komisijų nariai gyvena Chicagoje. Sulyg dabartinių aukštai iškeltų kelionės išlaidų, vienam P. T. nariui atvykimas j New Yorką, j suvažiavimą, lėšuoja Susivienijimui apie \$250.00. Ne tik kad P. T. važiuoja kelis sykius j metus j suvažiavimus, bet ir kai kurių komisijų nariai taipgi nori pasivažinėti ir gauti gerai apmokėti...

Dabar pažirėk, kiek jie naudos padarė SLA, prirašydami naujų narių j SLA. Per visą metų, per visą SLA 60 metų, jubiliejaus vaju, kol kas dar nei vieno nario jie nesugebėjo įtraukti j SLA. Bet jie save reklamuoja dideliais gabumais!... Jeigu tokia padėtis ir ant toliau pasilaikys Susivienijime, nariai braukš iš SLA. Įplaukos j lėšų fondą mažės; išlaidos didės. Tai nereikia būti dideliu žinovui permatymui, kad netrukus išsisems lėšų fondas, kuris kiek buvo užpildytas per priverstiną konversiją ir tada vėl bus ieškomas būdas užkrovimui naujų mokesčių ant SLA narių.

Vitaicio ar kieno kito, pylimai visokių purvų per Tėvynę ant tų SLA narių, kurie daro pastabas, kad SLA vedamas j pelkes, nieko nepagelbės... Teisybės purvu drapstymais nepasiepsi!... **Vargšų Brolis.** P. S.: Pažangieji kandidatai j SLA Pildomąją Tarybą yra: Kubilius, Zebrys, Masytė, Mažukna ir Miliauskas. Susivienijimo nariai, balsuodami už juos, nepadarys klaidos.

Balsuodami už demokratinių partijų blanką, rumunai užgėrė dabartinės valdžios programą, kuri veda kraštą prie socialistinės santvarkos.

Palestinoje ir velykų metu neturp ramumo. Ėjo susikirtimai tarp žydų ir arabų.

Čekoslovakijos valdžia paskelbė, kad parlamento rinkimai įvyks gegužės 23.

Gen. Arnold sako, kad karo tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos greitai nebus. Rusija neprisiruošusi pulti Ameriką.

Tarybų Sąjungoj iki šiol atstatyta 1,900 fabriku. Manoma, produkcija viršys 14 nuoš. 1940 m. kiekį.

2 puslapis—Laisvė (Liberty, Lithuanian Daily) Ketvirt., Bal. 1, 1948

A. Radfield
“Išrisimui darbininkų problemų, jssai vykdo planus padaryti AFL ir CIO Nacionalės Fabrikantų Sąjungos (NAM) pavaldinimis.”

Dveji Metai Penkių Metų Plano Lietuvoje

1946 m. Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika po niokojamojo karo ir vokiečių okupacijos ėmė vykdyti gyvenimo savo pirmąjį penkmetį. Praėjo dveji metai. Šiandien galima atžymėti, kad visos liaudies ryžtingo ir atsidavusio darbo išdavoje yra svarbių laimėjimų atkuriant ir vystant kultūrinį bei ūkinį respublikos gyvenimą.

Per dvejus metus respublikos pramonės produkcija išaugo daugiau negu dvigubai. Nežiūrint į tai, kad išlaisvinimo ir vokiečių okupacijos momentu, 1944 m. gale, Lietuvos TSR pramonės gamybinis pajėgumas vos siekė vieną trečdalią prieškarinio lygio, jau 1947 metų IV ketvirtyje bendros pramonės produkcijos per mėnesį vidutiniškai pagaminta kiek prieš karą. Darbininkų ir tarnautojų skaičius respublikos liaudies ūkyje išaugo 30 nuoš. Lietuvos TSR pramonės darbininkų kiekis per tą laikotarpį padidėjo 55 nuoš.

Paleisti į darbą stambiausieji respublikos fabrikai ir gamyklos, kaip antai — Klaipėdos celuliozės popieriaus kombinatas, superfosfato gamykla „Artojas“, medvilnės kombinatas „Trinyčiai“, vilnionių audinių fabrikai „Drobė“ ir „Gulbė“, odos — avalynės kombinatas Šiauliuose, Pavenėžio, Pavėnio ir Marijampolės cukraus gamyklos. Šalia atkūrimo, pradėta taip pat ir statyba respublikos pirmagimių — staklių ir elektrotechnikos pramonės gamyklų „Žalgiris“ ir „Elfa“, kurios jau pradėjo įsavinti gamybinių procesų. Pastatyta nauja alebastro gamykla Šiaulių mieste, pradėta stambios cemento gamyklos statyba Akmenėje. Čia tik penkmečio plano numatytos pramoninės statybos pradžia, apie kurią buržuazinėj Lietuvoj nė svajoti negalima buvo. Tik tarybinės socialistinės santvarkos sąlygomis, didžios Tarybų Sąjungos broliškos tautos padedant, galimi tokie Lietuvos ekonomikos suklestėjimo tempai.

Didelis darbas atliktas respublikos kuro bei energetikos bazei sustiprinti. Pagrindinio vietinio kuro — durpių iškasimas per dvejus metus išaugo beveik keturis kartus ir žymiai viršija prieškarinį lygį. Elektrinių pajėgumas išaugo 80 nuoš., energijos gamyba padidėjo trigubai. Nors elektros energijos gamyba beveik pasiekė prieškarinį lygį, tačiau ji negali patenkinti sparčiau augančio socialistinio ūkio poreikių. Elektrinių statyba tik dabar pradama tinkamai plėsti, jau pastariaisiais metais elektrinių pajėgumas išaugo daugiau negu 20 tūkst. kwt., o elektros energijos gamyba 40 nuoš. palyginus su 1947 metais. Šitie laimėjimai yra Tarybų Lietuvos darbininkų ir tarnautojų sąmoningo santykio su savo darbu išdava. Respublikoje išsiplėtė socialistinis lenktyniavimas, iškilo tūkstančiai stachanovinių, racionalizatorių ir sportuolių. Tarp jų avalynės fabriko „Lituaniška“ darbininkas Pavočka, kuris pakėlė savo darbo našumą 200 nuoš. Įgyvendin-

Rašo M. Gedvilas

damas Pavočkos metodus, Šiaulių fabriko „Elnias“ darbininkas Račkauskas su duoda 5 išdirbio normas per pamainą. „Tigro“ fabriko darbininkas Stepas Gživačevskis kas dieną duoda 200-250-275 nuoš. normas. Jis per 1947 metų devynis mėnesius baigė 2 metų programą ir dirba 1949 metų sąskaiton. Plačiai išgarsėjo Lietuvos Vilniaus vagonų depo šaltkalvio racionalizatoriaus Kazio Lunio vardas, pakėlusio darbo našumą 200-300 nuoš.

Savo gamybiniais laimėjimais išgarsėjo „Ramunės“ fabrik. darb. Kasanauskienė ir fabriko „Kova“ darbininkas Nedzvega.

Tūkstančiai stachanovinių jau 1947 metais pradėjo vykdyti 1948 metų planą.

Daugelis darbininkų, pasižymėjusių gamyboje, pakelti į vadovaujamus pareigas. Darbininkė Antan. Kuzminskienė paskirta Kauno duonos gamyklos „Parama“ direktoriumi, Bronius Venckus paskirtas siuvimo fabriko „Šatrija“ direktoriumi.

Stambių laimėjimų turi taip pat ir žemės ūkis. Tarybų valdžios įvykdytos žemės reformos išdavoje daugiau negu 1,3 milijono ha buvo nusavinta iš dvarininkų ir stambiųjų žemvaldžių. Daugiau negu 92 tūkstančiai bežemių ir mažžemių valstiečių gavo žemę. Tuo buvo padarytas galas neturtinųjų valstiečių skurdinimui, šiam nuolatiniam buržuazinės Lietuvos reiškiniiui, ir sudaryta bazė sparčiam respublikos žemės ūkio atkūrimui bei vystymuisi.

Šalia to, kad valstiečiams buvo suteikta žemė, taip pat buvo įsteigti 102 stambūs tarybiniai ūkiai, kurie palaipsniui virsta pavyzdiniais ūkiais, veislinių gyvulių auginimo centrais, agrotechniškos pažangos nešėjais Lietuvos žemės ūkyje. Tarybų valdžia įnešė į Lietuvos kaimą nūdienę techniką. Valstiečių laukuose atsirado traktorių, kombainų. Buvę organizuota 68 MTS, kurie 1947 metais aptarnavo daugiau negu 35 tūkstančius valstiečių ūkių.

Organizacinės ir techniškos priemonės, įgyvendintos žemės ūkyje, išplėtė pasėlių plotą, kuris palyginus su 1944 metais išaugo 300 tūkstančių ha. Visomis priemonėmis plečiama gyvulininkystė — per dvejus metus stambiųjų raguočių skaičius išaugo daugiau negu 15 nuoš., arklių — 23 nuoš.

Socialistiniams Lietuvos kaimo pertvarkymui didelę reikšmę turi žemės ūkio kooperacija, kuri pastarųjų metų apima apie 100 tūkstančių valstiečių ūkių. Kolektyvinio darbo formos pasidaro vis artimesnės ir suprantamesnės Tarybų Lietuvos darbo valstiečiams.

Sparčiais tempais atkuriamas ir vystomas respublikos komunalinis ūkis. Jau atstatytas vandentiekio ir kanalizacijos prieškarinis lygis. Vilniaus mieste baigiama naujo vandentiekio statyba, kuri išspręs sosti-

mą. Statomas naujas vandentiekis Šiauliuose. 1947 metais baigta statyba dviejų galingų aukštavandenių tiltų. Atstatomas respublikos gyvenamųjų butų fondas — per 3 metus apgyvendinta 272 tūkstančiai kv. metrų gyvenamojo ploto.

Su didžiausiu pasitenkimu Lietuvos dirbantieji atžymi didžiulius atsiekimus kultūrinio kūrmosi srityje. Aukštojo mokslo įstaigose studentų skaičius pastaruoju metu 3 kartus didesnis, o besimokančiųjų vidurinėse mokyklose keturis kartus daugiau negu buržuaziniiais laikais. Specialiųjų vidurinių mokyklų tinklas išaugo, palyginus su prieškariniais laikais, beveik keturis kartus. Respublikoje plečiamas tankus kultūros švietimo įstaigų tinklas — kaimo klubų, skaityklų, kultūros namų, knygynų, anksčiau visai nebuvusių. Žymus yra ir suklestėjusio mokslo užmojis. Išplėtė savo veikimą Mokslių Akademija ir 10 mokslių tyrimo institutų, žymiai išaugo mokslo darbuotojų kadrai.

Yra didelių atsiekimų ir meno srityje. Kompozitorių Dvariono, Tallat — Kelpšos, Vainiūno, Karoso 1947 metais parašyta eilė stambių muzikos kūrinių. Respublikos teatrai savo scenose su pasisekimu stato pjeses šių dienų tarybinėmis temomis.

Tolydžiai plečiamas ir sveikatos apsaugos tinklas. Pastaruoju metu respublikoje veikia 65 ligoninės, 285 poliklinikos ir ambulatorijos, 38 gimdymo namai, kuriuose dirba daugiau negu 1,300 gydytojų ir 2,500 vidurinio išmoksinimo medicinos personalo.

Neseniai visa Lietuva iškilmingai atžymėjo pirmosios knygos, išleistos 1547 metais Mažvydo katechizmo 400 metų sukaktuves. Knygos kelias per 400 metų vaizdžiai parodo, kad didžiausio suklestėjimo lietuvių knyga tepasiekė tarybiniais laikais. Knygų dabar išleidžiama 10 — 20 kartų didesniais tiražais, negu senais smetoniniais laikais.

Sistematinei kyla dirbančiųjų materialinis gyvenimo lygis. Per dvejus metus žymiai išaugo darbo užmokesčio fondai, o taip pat darbininkų bei tarnautojų vidutinis uždarbio lygis. Prekių apyvarta išaugo daugiau negu 3 kartus. Sąjunginės vyriausybės nutarimas dėl piniginių reformos pravedimo bei kortelių sistemos likvidavimo laiduoja tolesnį dirbančiųjų gyvenimo lygio galingą kilimą.

1948 metų sausio 18 dieną Tarybų Lietuvos dirbantieji išrinko savo geriausių sūnus deputatais į vietines tarybas. Viso respublikoje išrinkta 41,000 deputatų. Nėra abejotės, kad liaudies, pademonstravusi per rinkimus savo moralinį-politinį vieningumą, begalinį atsidavimą tarybinei valdžiai ir socialistinio kūrmosi reikalui, 1948 metais savo nenulstamu darbu ir kova pasiekė dar geresnius rezultatus.

Jungtinėse Valstijose yra beveik 192,000 gelžkelių tiltų. Visų jų ilgis, sudėjus daiktan, būtų apie 4,000 mylių.

Išmesti iš vieno kambario apartamento, Joseph Tenore, jo žmona ir trys kūdikiai susikraustė ant suolo New Yorko Central Parke vieton grįžti į miestavąjį prieglaudą (flop house), kur jie buvo pragyvenę savaitę. Veteranas, tarnavęs du metus užjūryje su 58-ta šarvuočių infantrij, Tenore dabar yra bedarbis ir benamis. Ar ne protingiau būtų už mūsų takus pastatyti jiems ir šimtams tūkstančių kitų tokių namų, negu siūsti bilionus dolerių lopyti sukliaurusius karaliams ar fašistikiems diktatoriams sostus?

CHICAGOS ŽINIOS

12,000 Dalyvavo Stakjardų Masiniame Mitinge

Ketvirtadienio vakare, 25 d. kovo, atsibuvo stakjardų streikierių didelis mitingas, UPWU (CIO) svetainėje, 4758 Marshfield ave. Daugiau kaip 12,000 dalyvavo mitinge, kur kalbėjo nacionalis UPWU (CIO) prezidentas, Ralph Helstein, Herbert March, distrikto direktorius ir kiti.

Svetainėje nebetilpo nei ketvirtadalis susirinkusių streikierių. Minia buvo sausakimšai užtvinkusi Marshfield ir šalimas gatvės per du kvartalus, kur klausėsi kalbų, perduodamų garsiakalbiais iš svetainės.

Kiekvieną jų kovingą pareiškimą lydėjo griausmingi plojimai. Ralph Helstein pasakymą — **Cia mūsų tik pradžia kovos**, susirinkimas stakjardų darbininkų priėmė, kaip priešaišką streiko kovai iki galo ir laimėjimo, kuris jiems priklauso.

Herbert March nurodė, kad 29 c. pakelimas algos į valandą, yra maža dalėlė tų milijonų pelnų, kuriuos Keturi Didieji pakeriai per metus susikrovė iš sunaudotųjų mėsos produktų. Jie gali pakelti stakjardų darbininkams algas ir kartu turėti dar didelių pelnų.

Pasirūžę Kovot Prieš Grešiantį Prez. Trumano Indžionkšną

Prezidentas Ralph Helstein nurodė, ko galima laukti iš Prezidento Trumano, paskirtos faktų tyrimui komisijos, kuri baigė savo apklausinėjimą ir raportuos pačiam Trumanui. Helstein pastebėjo, kad galima laukti Taft-Hartley įstatymo panaudojimo prieš stakjardų darbininkus. Bet mes turime būti prisirengę draudimams ir kitokiems streiklaukžiškiems žingsniams, jis pabrėžė. Visi mitinge buvę patvirtino jo žodžius griausmingu plojimu liūdydami, kad streikieriai yra su juom iki kovos galo.

Kalbėjo nuo Electrical Workers unijų distrikto direktorius DeMill. Jis pabrėžė, kad Chicago elektros darbininkai su stakjardų streikieriais.

Kodėl Uždanga Dengia Stakjardų Streiką?

Vietos didlapijai, kurie kolunų kolumnas prirašo ant „raudonųjų“ ir prikartoja apie „pavojus“, gresiančius iš Sovietų Sąjungos pusės, bet kai reikia rašyti apie vietos stakjardų streiką, tai visų plunksnabraižų rankas „suparalyžiuoja“ ir nei iš vietos. Tiesa, tilpsta „žinių“, kaip mėsos karaliams „sekasi operuoti“ streiko paliestas imonas.

Trečiadienio Chicago Tribune įtalpino žymioje vietoje ir juodai, kad Indianapolis

įmonė Kingan & Co. 2,300 darbininkų ignoruoja streiką ir dirba pilnai.

O po teisybei tenai dar nėra streiko, tai kodėl jie nedirbs. Kingan & Co., bet 9 c. sutiko darbininkams daugiau dadėti, kuomet „Keturi Didieji“ atsisakė.

Chicago skaitytojams norima perduoti mintį, kad Indianapolis Kingan & Co. įmonė nėj streikas subliuško, darbininkai nesiskaito su „paskelbtu“ streiku. Kokia šlykšti ir klaidinanti žinia.

Kaipgi kapitalistų spauda rašys prieš save. Chicagoje stakjardų darbininkai kas dieną vis gauna daugiau paramos. Moterų skaičius auga pikietė eilėse, taigi ir karo veteranai metasi streikieriams pagalbos. Jei stoji į pikietė liniją. Juk tai baisu tokis pavelsklas aprašyti, pasakyti.

Pavojus Kapitalizmui Po Nosia

Nei prezidento Trumano ir Marshallo riksmas, isterika negelbsti. Darbininkai mato kur jų kasdieniam gyvenimui pavojus. Ne ten, kur dar-

HARTFORD, CONN.

Iš Laisvės Choro Susirinkimo

Laisvės Choro susirinkimas įvyko kovo 25 d. Susirinkime dalyvavo nemažas skaičius narių. Padaryta gerų nutarimų.

Pirmiausiai pirmininkas J. Vilčinskis išdavė raportą, pažymėdamas, kad gauna naujų narių ir nariai lankosi gerai į dainų pamokas. Maršalka pridėjo, kad reikia daugiau kreipti domesio į dainas, nes koncertas jau netoli, kuris įvyks 16 d. gegužės.

Is komisijų raportų pasirodė, kad svetainės komisija negalėjo išduoti raporto, nes svetainės prižiūrėtojas W. Brazauskas dabartiniu laiku serga. Teatralio veikalo „Ponas Amerikonas“ komisija raportavo, kad mokyti gerai sekasi, tikiečiai yra platinami, o jau ir vaidinimas netoli. Šio teatro vaidinimas įvyks nedėlioje, 11 d. balandžio, 3 valandą po pietų, Lietuvių Klubu Svetainėje, 227 Lawrence St.

Koncerto komisija raportavo, kad gavo atsakymą nuo K. Menkelūnaitės, kad ji dalyvaus programos išpildyme. Taipgi, Waterburio lošėjų grupė sutiko atvykti ir suvaidinti komediją.

Buvo skaitytas laiškas nuo 3-čios Lietuvių Meno Sąjungos

bo žmonės yra atsikratę savo išnaudotojų, kaip nori įkalbėti kapitalistinė spauda. Bet čia, kur stakjardų karaliai, pelno pernai padarė net 444%, o pakaunių darbininkų jeigos sumažėjo ant 75%.

Štai kodėl kapitalistinė spauda tiek daug rašo, ko nėra už tūkstančio mylių, o kai klemsas tyli kas dedasi po jos nosim. „Uždanga“ kapitalistams ir jų spaudai yra reikalinga slėpimui teisybės ir klaidinimui žmoniu. Bet kova dėl geresnio gyvenimo iškelia aiškėn kapitalistų spaudos užmačius ir darbininkai vis mažiau betiki skandaliskom ir melų žiniom kapitalistų lairkraščių.

apskrities kviečiant Laisvės Chorą dalyvauti Dainų Dienoje, kuri įvyks Waterburyje, 18 d. liepos. Rašo, kad choras patsai turės apsimokėti kelionės lėšas. Tas sukėlė daug diskusijų. Bet nutarta dalyvauti. Taipgi buvo 3-čios apskrities laiškas prašant chorą prisidėti. Laisvės Choras nutarė prie apskrities prisidėti ir dalyvauti jos konferencijoje, kuri įvyks 4 d. balandžio.

Tapo išrinkta du delegatai į trečiosios partijos konferencija, Conn. valstijoje, kuri įvyks 3 d. balandžio, New Haven mieste. Reporteris.

Cliffside, N. J.

MIRĖ A. MASULEVIČIUS

Šio miestelio senas gyventojas, Adolfas Masulevičius, mirė 12 d. kovo, umai širdies liga. Buvo 59 metų amžiaus. Iš Lietuvos kaimietis.

Prigulėjo prie vietos šv. Franciškaus Draugijos ir SLA 70 kuopos. Buvo draugiškas žmogus ir tankiai dalyvaudavo progresyvių parengimuose. Kada tik cliffsidečiai susikibdavo traukti virvę su kitų miestų drutuoliais, tai Masulevičius visados budavo su mumis prie virvės.

Paliko moterį ir du sūnus.

Darbai mūs apylinkėj kiek sušlubavo. Ford Motor Co. iš 3,000 ten dirbančių darbininkų, šiomis dienomis atleido virš 1,200. Kitose dirbtuvėse darbai irgi mažėja.

Vietos LLD ir LDS kuopos buvo surengusios del virš minėtų kuopų narių pasilinksminimą. Smagiai pasilinksminata ir pasikalbėta.

Šiuom sykiu irgi radosi neranguolių ir jais buvo šio sumanymo iniciatoriai. Į parengimą neatsilankė. Tokiems „kytruoliams“ niekad netūksta įvairių pasiteisinimų.

Kazys S.

HARTFORD, CONN.

"Ponas Amerikonas"

TRIJŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA
STATO SCENON LAISVĖS CHORAS

Balandžio 11 April
Lietuvių Piliėčių Klubo Salėje
227 LAWRENCE ST.,

Vaidinimas

Prasidės

3-čią val.

po pietų

Įžanga

55 centai

(Taksai

įskaityti)

LAISVĖS CHORO VAIDINTOJŲ GRUPĖ

Viršminėta komedija atvaizduos, kaip Ponas Amerikonas susirado sau meilužę per laiškus Lietuvoje ir vėliaus nuvyko į Lietuvą apsigyventi. Apsivedęs atsivežė į Ameriką ir pastatė dirbtuvėje ją dirbti, o Ponas Amerikonas ponavoja, kozyres lošia, o po kazyrių išsimiegoja ir dirbti nenori. Bet neilgai jam taip buvo geri laikai. Jo žmona susijė dirbtuvėje su pažangiom moterim, gavo gerų patarimų, lankė vakarinę mokyklą, susiprato ir Pona Amerikoną pradėjo mokinti. Žinoma, čia visa veikala neišpasakosime, turėsite patys ateiti ir pamatyti. Užtikriname, kad visi būsite patenkinti. Praneškite ir savo pažįstamiems.

Vaidintojai: Kamblys — Juozas Thomas; Maikis—Stanley Makaveckas; Klimas—Juozas Kazlauskas; Marė—Ona Šilkienė; Anelka—Konstancija Müller; Ruginis—Walter Brazauskas; Pašonis, Boles Muleranka; Pašonienė—Ona Visoskienė; Magdė—Aldona Roman; Algirdas — Walter Brazauskas; Šepetys—Jurgis Šlikas; Ceponis—Felix J. Repšys; Ceponienė—Louise Mankus; Dora — Ona Brazauskas.

Režisierius—Grace Gailen. Suflioris—Ona Giraitis.

RENGEJAI.

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48

(Taša)

Hitleris pareiškia: "Noriu Strasburgo, o kartu ir Lilio," mums išduoda dąjokaukes ir konservus, mes giname civilizaciją, ant šio namo krenta bomba, ir taip toliau. Bet aš tikiu, kad liaudis to neleis. Viasar padarė didelio išpūdzio dargi ir buržu. Rinkimai duos kairiųjų daugumą.

Liusjenas nusišypsojo. Andre nesiklausė Pjero, bet tas šypsnyj ji įžeidė; jis pagalvojo: snobas! Kartu jis gėrėjosi Liusjenu: gražus veidas! Vaiskiai žaliomis akimis, vario spalvos garbanomis, išblyškęs, lyg kaukė, Liusjenas buvo panašus į aktorijų, vaidinančių viduramžių plėšiką. Jis kalbėjo:

— Puiku! O toliau? Viasar ginkluosis neblogiau už šiuos. Gal būt, blogiau — jis bailus. Bet ne tai svarbu. Mano tėvas dabar turi dešiniųjų daugumą; jį perrinks, ir jis atsidurs kairėje, ir visai nuosirdžiai; tai buržuas, bet taurus žmogus. Aišku, rytoj jis darys tą patį, ką darė vakar; tokie žmonės nesikeičia. Iš-eitis viena. Aš žinau, ką tu man atsakysi... Bet jeigu revoliuciją kelia liaudis, sukilimą paruošia organizacija. Tai — menas. Tiesa, Andre?

— Aš manau, kad menas — kas kita: piešti paveikslus, auginti medžius. O revoliucija tai nelaimė, prie to žmonės reikia palenkti. Jūs visi gaudote progą, norite permaitinti, o aš mėgstu, kai nieko neįvyksta. Tuomet galima žiūrėti, tai yra, pamatyti. Panašiai, kaip Sezanas: jis visą gyvenimą išsėdėjo po obelimis ir kažką pamatė. Tai, mano manymu, menas.

Pjeras pašoko: — Lengva tau kalbėti, kol tu sėdi namie ir "žiūri." O kai prieš kulkosvaidį nuvarys? Tada bus vėlu galvoti. Nejaugi tu negali tu suprasti dialektiška? ...

Andre nenorėjo atsakyti, bet staiga jis prabilo: jį žiūrėjo Zaneta didelėmis, beveik bereikšmėmis akimis, ir nuo jos žvilgsnio Andre keitėsi, nustojo būti, kuo buvęs.

— Aš jūsų nesuprantu, nei Liusjeno, nei tavęs. Pavyzdžiui, žvaigždės: didin-gas reginys — apie tai eiles rašo, tai, tikriausiai, daro įtakos filosofijai. Tačiau ne vienam menininkui nekyla mintis pavaizduoti žvaigždėtą dangų. Kuo gi domėjosi menininkai — nuo primityvių jų ligi mūsų? Kūnu: jo netaisyklingumu, atsitiktinumu, šilima, absoliutišku konkretumu. Arba peizažas — taipgi kūnas, tik kitokio pavidalo: kalnelio iš-gaubtumas, lapų spalva, dangaus susi-lietimas su tvora. Kada jūs kalbat apie revoliuciją, tai — idėja, žodžiai. O štai žmonės, kurie klausėsi Liusjeno,—gyvi, mačiau jų veidus, jų sielvartą ...

Andre nutilo. Kodėl jis kalba? Žodžiai ne tie, viskas ne tas. Kaip gyvena ši moteris? Liusjenas sakė: "Artistė." Netiesa! Kūdikis. Arba pamišėlė. Štai Liusjenas — artistas. Ji paklausė: "kur raktas?" vadinasi, jie gyvena kartu ... Pats tu nesuprasdamas, Andre pavydu-liavo Zanetos. Jis darė vieną paikystę po kitos. Kai Zaneta paprašė taurelės kon-jako, jis tarė:

— Negelbės! Geriausia vaikščioti — tuomet pamiršti ...

Ji nieko neatsakė, bet Liusjenas pa-šaipiai prisimerkė:

— Moralė? Zaneta, ar tau ne laikas? Ji papurtė galvą. Andre susigėdęs pa-raudo.

Visi tylėjo. Už pertvarkos koliojosi lo-šėjai: "Velnias rautų, kurgi tavo kazi-riai? ..." Įėjo berniukas su vakariniais laikraščiais: "Paskutinė laida! Karas neišvengiamas!"

Zaneta stovėjo prie vargonų; ji ĩmė-tė į plyšį monetą ir, kai pasigirdo tas pats senas fokstrotas, kreipėsi į Andre:

— Eime pašokti! Po ano karo visi šo-ko. Aš buvau maža, bet atsimenu ... O mes būsime gudresni už juos — šoksi-me prieš karą, kad paskui nesigailėtu-me.

Reikėjo atsakyti: Andre nemokėjo šokti. Be to, šioje ramioje kavinėje, kur saskaitininkai ir krautuvininkai ištisas valandas sėdėdavo prie kortų, kur pas-kubomis išlenkdavo stikliuką sušalę šo-feriai arba pardavėjai, niekuomet niekas nešokdavo. Tačiau Andre nukaito iš džiaugsmo; jo didelė raudona ranka virptelėjo, prisilietusi Zanetos nugaros.

Seimininkė nuo kasos pažiūrėjo į juos su priekaištu. Tai tęsėsi neilgiau kaip mi-nutę; Zaneta staiga sustojo ir tyliai, la-bai nuvargusiu balsu, pasakė:

— Man laikas. Liusjenai, aš einu pės-čia.

Kai ji išėjo, Pjeras paklausė:

— Kuriname jį teatre?

Liusjenas atsakė nenoromis:

— Dabar jį dirba prie radijo — Pos-te-Parisien." Nesamone — teatras ir re-klama pakaitomis. Visi sako, kad didelis talentas, bet tu nežinai, kaip sunku pra-simušti! ...

Liusjenas pakvietė bičiulius pas save: "Išgersime, pašnekėsime." Pjeras iš kar-to sutiko. Andre atsakė: "Ne." Liusje-nas įkalbinėjo:

— Nežinia, kada mes dabar susitiksi-me. Jei bus karas ...

Andre pakilo:

— Jokio karo nebus. O aš eisiu. Man reikia pasivaikščioti po visų pokalbų.

Tu, Liusjenai, nepyk — aš urvinis žmo-gus, obšras: nemėgstu nei susirinkimų, nei teatro, nei ...

Jis norėjo pasakyti "nei artistų," bet numojo ranka ir išėjo.

Andre žingsniavo sparčiai: kelias ĩjo per visą miestą. Spiegė automobilų sig-nalai; mirgėjo šviesos — raudonos, ža-lios, violetinės; ir žmonės surmuliavo: vaikštinėjo, pardavinėjo laikraščius ar-ba kaklaraiščius, kvietė į kabaretus; prostitutės užkimusiais balsais kartojo meilius žodžius; trumpoje gūdzioje gat-vėje garsiakalbis skelbė: "Nusiginklavi-mo būtinumą diktuoja ..." Andre nar-dė šiame triukšme, kaip juodam tirštam vandeny. Paskui jis ilgai stovėjo ant til-to. Šviesos apačioj gyveno antra, nera-mų gyvenimą, o Sena buvo, kaip raša-las. Pakilo vėjas. Linojosi. Andre prisimė-nė Zanetos akis — kokias nepaprasta mo-teris!

Priėjęs Šerš-Midi gatvės kampa, jis užsuko į "Rūkantių šunį" nusipirkti po-keļį tabokos. Ten buvo švietus, triukšmin-ga; nelaukiai Andre atsėdėjo, užsakė taurelę kalvadoso. Spiritas nutvilkę go-murį, ir Andre patenkintas nusišypsojo: jis norėjo atitrūkti nuo ilgų, lyg neiš-brendamų, minčių; tai buvo naujas ir jam nesuprantamas jausmas. Jis išgėrė tris taureles ir ruošėsi pakilti, kai prie jo priėjo liesokas šviesiaplaukis žmogus plačiu paltu:

— Atleiskite, aš blogai kalbu prancū-ziškai. Aš ilgai svyravau, kol ryžas pri-eiti, nors aš jus sutinku beveik kiekvie-ną dieną: aš gyvenu tam pačiam name, kur ir jūs, trečiame aukšte, pas ponią Koad. Aš mačiau Salione jūsų darbus; milžiniškas išpūdis; ypač priemiesčio peizažai — pilki atspalviai ...

Andre sausai paklausė:

— Jūs kritikas?

— Ne, ichtiologas. Leiskite prisista-tyti: Erichas Niburgas iš Liubeko.

Andre pažiūrėjo nustebejęs: šviesios na-ivios akys, trumpai pakirpti ūsai, krak-molyta apikaklė.

— Nesuprantu ...

— Aš vokiėtis.

— Aš ne apie tai. Štai šitas — "logas" ...

Jūs sakėte, kad jūsų specialybė? ...

— Žuvis.

Andre tai atrodė juokinga, ir jis gar-siai nusijuokė.

— Ak, žuvis! Išsiaiškinkim: jums pa-tinka Fonteno-o-Rozo peizažai, ypač pilki atspalviai, o jūs Liubeko verciatės žu-vmis. Žinote, didžiausia nesamone. Tarp kitko, sėskitės! Ar geriate kalvadosą? Tai gerai! O ponias Koad, atrodo, maita. Ką gi, jums teko emigruoti?

— Ne. Aš atvykau komandiruotas, keturiems mėnesiams. Dirbau Žuvinin-kystės Institute. Rytoj grįžtu į Liubeką. Ar jums tai nepatinka?

— Man? Man vistiek. Aš asmeniškai apie žuvis nieko nenusimanau. Būna gražių, tai tiesa, ir skanių. O visa kita — jūsų reikalas. Jeigu jums patinka Liubekas, gyvenkite Liubeko. Jei patin-ką Paryžius, galima pagyventi ir Pary-žiujė ...

Vokiėtis apsaivojo po pirmojo stikliu-ko; jo šviesios akys pastiro. Jis išėmė popirosą, bet neužsirūkė. Ilgai tylėjęs, tarė:

(Bus daugiau)

G. E. KO. PLANAS TAUPYNIMO IR KAIP ISVENGTI DEPRESIJOS

U. E. News kovo 6 dienos laidoje rašo, kad General Electric Co. įsakė formams šaukti darbininkus grupėmis į susirinkimą ir jiems aiškinti taip vadinamą G. E. Kompan. programą, kaip nukariauti infliaciją.

Tas kompanijos programą galų gale susideda iš to, kad darbininkai turi daugiau dirbti, mažiau valgyti ir negalvoti apie algų pakėlimą, nežiūrint, kaip būtų sunku sudurti galas su galu.

Kiekvienas formanas gavo po knygutę, kurioje jam stotomi tipiški klausimai ir jiems atsakymai. Klausimai, kurie gal būt iškelti per darbininkus. Mes čia paduosime tūlus iš tų klausimų, ir kompanijos atsakymus, ir atsaky-mus kaip tur būt atsakyta į tuos klausimus per susipratu-sį darbininką.

Klausimas: Kadangi da-bartinis mano uždarbis nelei-džia man taupinti dėl ryto-jaus, tas mano uždarbis navet nepadengia mano pragyveni-mo išsų, tai ar nėra būtina reikalauti didesnės algos?

G. E. komp. atsakymas: Pa-tyrimas parodo, kad kaip greit darbininkai gauna algas pakelti, taip greitai kainos ant pragyvenimui reikalingų dai-ktų pakyla. Tas savaine pa-daro negalimu taupinti nei tiek, kiek darbininkas pir-miaus galėjo sutauptinti. Pa-vasary 1946 ir 1947 algos bu-vo pakeltos 18½ centų į va-landą, daugel vietų 15 cen-tų į valandą. Abiejuose atsi-tikimuose tuojaus kainos ant prekių tiek pakilo, kad jūs buvot priversti ne tik ką ga-vot pakelt, bet ir tą ką pir-miaus buvot sutauptę praleis-ti, kad žmoniškai pragyvenus.

Atsakymas, kaip darbinin-kas turėtų teisingai atsakyti: Laike karo valdiškos skaitlinės rodo, kad korporacijos pakėlė kainas ant reikmenų 15% augščiau negu algos. Tuomet buvo priimta taip va-dinama Little Steel formula del algų tvarkymo, su tuomi prasidėjo darbininkų kova, kad pasivyti kainų kilimą. Mažesnės algos žemina darbi-ninkų gyvenimo lygį. Kaip greitai GE kompanija pakėlė algas, taip greitai pakėlė kai-nas ant dirbinių. Vienok pa-čios kompanijos rekordų tai-kos laiku padaryti pelnai ro-do, kad kainos nebuvo pakel-tos delto, kad algos buvo pa-keltos, kainos buvo pakeltos dėl to, kad kompanija norėjo per nemierą pasipelnyti.

Klausimas: Ar ne yra tiesa, kad GE komp. kainos yra aukštesnės negu josios konkuren-tų, kad dabartinis kompa-nijos kainų numušimas tik su-lygina kainas su komp. konkuren-tų kainomis?

G. E. komp. atsakymas: Tas nėra tiesa. G. E. komp. kai-nos visuomet buvo lygios su kainomis jos konkurentų už tokius pat daiktus.

G. E. komp. niekad negalėjo savo dirbinius aukštesnėmis kainomis parduoti, negu kad jos konkurentai tokius pat dirbinius parduoda.

Teisingas atsakymas: Rekordai rodo, kad GE komp. vienintelė kompanija toje išdirbystėje, kuri pakėlė kainas ant savo išdirbinių taip greitai, kaip ji pakėlė darbininkams algas. Dabarti-nis kompanijos kainos ant tam tikrų daiktų sumažinimas pa-rodo, kad komp. jaučias ne-smagiai atsižvelgiant į komp. rekordinius padarytus pelnus, mažesnį skaičių dirbinių par-duodant.

Klausimas: Kiekvienam aiš-ku, kad yra reikalinga, kad kainos būt numušintos ant la-biausiai reikalingų daiktų, kaip tai, valgio, drapanų ir namų.

Kokia bus "man nauda, jei kainos bus sumažinta tik ant luksusinių prietaisų?"

G. E. komp. atsakymas: Taip, valgis, drapanos ir prieglauda stovi pirmoj vietoj. Bet mes čia Amerikoje valgom valgius, kurie yra skanūs ir maistingi, mes nešiojam drapanas, kurios yra madingos ir šiltos, mūsų reikmenys yra įtaisyti dėl smagumo, grožio ir apsaugos.

Teisingas atsakymas: Yra geru daiktu numušinti kainas ant įvairių prietaisų, daug būt geriau, jei kainos ant jų visai būtų nekeltos, ir tai iki tokio laipsnio kur ju pardavimas nebuvo galimas, kur numušimas kainų pasidarė versti-nu, nors ir taip mažai. (G. E. komp. skalbimui mašinų nuo 1939 iki 1947 metų kainos pakilo 89 doleriais, gi numa-žinta tik \$7.50.)

Kas link valgių, drapanų, ir namų, tai Biuras Darbo Sta-tistikos, kuris yra labai kon-servatyvis, nurodo, kad šeimai palaikyti reikalingą lygį gve-nimo mažiausia turėti įplaukų \$3,225 į metus, tas buvo pra-eito birželio mėnesį. Nuo to laiko kainos daug pakilo. Abelnas metinis darbininkų uždarbis Elektros industrijoje yra \$2.681 į metus.

Klausimas: Kaip galima sutauptinti, kada ant būtinia-usių pragyvenimui reikmenų reik išleisti visą uždarbį?

G. E. komp. atsakymas: Jū-sų galimumas taupinti iš ju-sų uždarbio priklauso nuo to, kaip jūs esat pasirūpę tau-pinti. Negalima sakyti kad Amerikoje yra trūkumas ge-rų, sveikų, ir skanių valgių. Kas dabar vyksta, tai tas, kad kiekvienas nori gauti taip sa-kant "parinktinių" valgių — pasekmės tokios — bendras reikalavimas išstūmė kainas ant prekių negirdėto augš-tumoj. Į daugelį geros ska-nios mėsos žiūrima su nepasi-tenkinimu, o tai vien dėl to, kad mes esam įpratę manyti, kad steikiai, čapsai ir kepsniai yra "geresni." Tikrenybėj, pi-gesnės rūšies mėsos yra taip pat geros: maistingos, skanios ir jas galima taip sutaisyti, kad valgant švelnės varvėtų.

Ir kas svieta gali būti ska-nėsnio, kaip didelė rundina iškėtė makaronų su sūriu, arba kepte žuvis su cibuliais ir na-mie kepta duona?

Teisingas atsakymas: Šian-dien nėra tokio dalyko kaip šmotas pigesnės mėsos, būna pigesnių šmotų mėsos, bet kaip greitai žmonės pradeda pigesnė mėsa pirkti, taip greitai mėsos trustai pakelia ant tokios kainos. Po visų tų rik-mų apie numušinimą kainų New York Times, už vasario 27 diena raportavo, kad New Yorkiečiai mokėjo 69 centus už svarą aviuko šlaunies (leg of lamb), 60 centų už svarą pigios žuvis (Steak Cod) ir 65 centus už svarą jautienos (chuck). Didžiosios korpora-cijos ant tiek iškėlė kainas ant valgių, kad žmonės ir be G. E. komp. patarimo valgo makaronus ir binzus. G. E. komp. gali patarti pelnagro-biams, kompanijoms numušti kainas ant reikmenų.

Klausimas: Argi kainų nu-mušimas neparodo, kad kom-panijos 'prisipažįsta, kad jų pelnai peraukšti?

G. E. komp. atsakymas: Ne! netik, kad GE komp. kainos nėra peraukštos, bet tikrin-bėj kainos yra peržemos dėl saugumo stokolderių idėjų, darbininkų darbų ir vartotojų interesų.

Teisingas atsakymas: Da-bartiniu laiku kompanijos pel-nai yra aukščiausiai istorijoj. Tikima, kad uždarbis sieks \$75,000,000 po taksų apmo-kėjimo 1947 metais, arba 19.8 nuošintis ant korpora-cijos įvestmentų.

Klausimas: Jūs reikalau-jate, kad mes taupintume dau-giau ir mažiau išleistume. Kaip tas gali gera atnešti, kada vi-

siems yra aišku, kad didysis biznis nustato kainas ant vis-ko.

G. E. komp. atsakymas: Kai-nos nėra nustatomos per di-džiuosius biznieriūs. Kainos yra nustatomos per nuospren-dį pavienių vartotojų pardavi-mo vietose.

Teisingas atsakymas: Tą argumētą prašalina elgėsis didžiųjų plieno korporacijų, kada jos pakelia kainas ant

pusiau-baigto plieno 5 dolė-riūs tonui. Leidinys vardu Business Week rašo, kad 115 skundų laukia nuosprenđio teismuose, kur Jungt. Valstijų valdžia kaltina didelių biznių korporacijas už sutartiną kainų nustatymą ir įsteigimą mono-polijų.

Seši toki skundai yra prieš G. E. kompaniją, daugiau negu prieš bent vieną atskirų kom-panijų. *Viečiumiškis.*

DETROIT, MICH.

KONCERTAS

Konstancija Menkeliūnaitė

Tik sugrįžusi iš Italijos Dainuos Šiame Koncerte kurį rengia

DETROITO DRAUGIJŲ SĄRYSIS
BENDRAI SU AIDO CHORU

Ivyks Sekmadienį

BALANDŽIO 4 APRIL

CIO HALL — Buvusioje Finnish Hall
14th St. ir McCrow, Detroit, Mich.

Konstancija Menkeliūnaitė

IŽANGA \$1.20 SŪ TAKSAIS. ŠOKIAM 50c.

Koncerto pradžia 5-tą val. po pietų.

Bus nepaprastai gražus koncertas, kiekvienas pasirūpinkite jį išgirsti.

Po Koncerto Bus šokiai

RONKONKOMA
8634

TELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BILIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prielamą kainą.

Pulkiai Įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos

Mylimiems Pasarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdėsio valandoj kreip-
kitės prie manęs dieną ar
naktį, greit suteiksime
modernišką patarnavimą.
Patogiai ir gražiai moder-
niškai įruošta mūsų šer-
meninė. Mūsų patarnavi-
mu ir kainomis būsite pa-
tenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

CLEVELANDO ŽINIOS

PCA Suspendavo Tris Už Rėmimą Wallace

Clevelando PCA suspendavo tris narius iš Veikiančios Tarybos už rėmimą Henry A. Wallace ir trečios partijos. Suspenduoti yra: Leroy Feagler nuo Longshoremen ir Warehousemen Unijos, Fred Keller ir Marie Reed nuo United Electrical Workers. Pasielgti būk tai įsakymu atėjusiu iš PCA viršūnių, kad visi CIO ir PCA turi eiti palei nustatytas nacionalės politikos. Bet jeigu jie pakels savo nusistatymą linku Wallace ir trečios partijos, tai galės sugrįžti prie savo pareigų. Paliko juos kaboti ore tūlą laiką, tikėdamiesi, gal jie pasitaisys.

Pažangiečiai Liūdi Abe Lewiso

Clevelando pažangioji visuomenė liūdi netekusį dar jauno veikėjo Abrahamo (Abe) Lewiso. Lewis buvo Komunistų Partijos pirmininkas ir dirbo raštinėje kai Johnsonas apledo Clevelandą. Abe kandidavo į miesto tarybą kaip nepriklausomas kandidatas, bet bužuazinė spauda jį ignoravo. Jis tuose rinkimuose gavo nedaugiausia balsų.

Jis apsirgo bedirbdamas ir tapo nuvežtas į St. Luke ligoninę. Jam padaryta opera-

cija. Po tos operacijos jis mirė dar būdamas tik 40 metų. Kovo 13-tą dieną buvo palaidotas amžinam atsiluiui. Abe buvo negras, gimęs Louisiana valstijoje. Clevelando atvyko 1930 m. Jis kariavo Ispanijos lojalistų pusėje, Abraham Lincoln Brigadoje.

Raudonėdžiai Nelaimėjo

Pereitos savaitės šio skyriaus žiniose rašiau apie CIO dešiniųjų manevrus. Tie pr. A. E. Stevensoną išvaryti iš CIUC. Laikė manevrus ir slaptus susirinkimus. Siuntė atstovus į jo UAW lokala 217 su pasarga, kad nerinktų Stevensoną delegatu į Clevelando Industrinių Unijų Tarybą. Bet viskas nuėjo niekais. Nariai didele didžiūma balsų Stevensoną išrinko delegatu į CIUC.

Laimėjo Union Shop

CIO Sohio Oil Workers lokalas 395, refinery No. 1, laimėjo union shop. Už uniją balsavo 495 darbininkai, prieš tiktai 40. Čia ilgai derybos buvo vedamos už unijines sąlygas. Taip praneša lokala 395 pirmininkas William Had-

GOP Aspirantas Stassen

Ponas Stassen lankėsi Clevelande, sakė prakalbas ir kalbėjosi su reporteriais. Jis

reporteriams apie Trumaną pasakė, kad jo užsienio politika nėra ganėtinai aštri, ypatingai prieš Sovietų Sąjungą. Amerika turi sulaukyti parduot bilė produktus Sovietų Sąjungai, kitaip nebūsią galima sulaukyti komunjonių plėtimosi Europoje. Vidaus politika, tai pirmiausia uždaryt Komunistų Partiją.

Karo jėgos turi būti sudrūtintos žymiai ir turėtų būti netoli USSR rubėžių; kitaip nerutėsimė saugios taikos, jis sakė.

Vietos diduliai ir jam ir Trumanui katupes ploja, kad viskas gatava trečiam karui.

V. M. D.

Milwaukee, Wis.

53 Viešbutiniai Peržengė Gaisro Taisykles

53 Milwaukee viešbutiams, keliems pačiam viduryj miest, įsakyta prisistatyti prieš valstijos industrialę komisiją dėl nesilaikymo ir peržengimo nuo gaisro patvarkymų sąryšyje su budinkų kodeksu.

Sulyg Harry S. Glisch deputo miesto budinkų inspektoriaus, prasižėngimai paskirstomi sekamai: Netikė laistymo įrankiai, taipgi jų stoka viešbutių sklepuose, elektross vielos neganėtinai apdengtos. Mažai išsėnamų nurodymų ir ženklų su šviešomis, takai užversti visokiais daiktai ir degančia medžiaga, be saugumo laikoma.

Glisch pridėjo, kad peritais metais visų nusizėngusių viešbutių manadžeriai buvo perspėti apie prasižėngimus ir netvarką, bet jie nepaiso.

Mary Turner, 9 metų, tapo sužeista sunkvežimio, jai žaidžiant prie namų, Brooklyne.

PRANESIMAI WORCESTER, MASS.

Massachusetts valstijos steigiamoji Progr. Partijos konvencija įvyks balandžio 4 d., 9:30 v. ryto. Bradford viešbutyje, Bostone. Lietuvių skaitlinga delegacija sudaryta. Artl 30 delegatų iš šio miesto. Mirtą dieną, 7:30 v. ryte reikia susirinkti visiems delegatams prie Liet. salės, 29 Endicott St., nes išrodo, kad pakankamai automobilių bus visus delegatus nuvesti į Bostoną, tiktai nesivėluokite. Konvencijoje bus ir pats Henry A. Wallace, — D. J. (77-78)

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks balandžio 4 d., 2:30 val. diena, 15-17 Ann St., Harrisone. Malonkėte dalyvauti laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvartymų. Taip pat prašome užsimokėti duokles už šiuos metus — atėkite ir užsimokėkite. — V. W. Zellin. (77-78)

CAMDEN, N. J.

LLD 133 kp. susirinkimas įvyks 4 d. balandžio, 2 val. diena pas dd. Bakšius, 1622 Fillmore St. Malonkėte pribūti laiku, kadangi susirinkimas įvyks įvykiu paskirtu laiku. Atsiveskite ir naujų narių prirašyt. Turime daug svarbių reikalų aptarti. — Wm. Patten, sek. (76-77)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kp., moterų skyr., susirinkimas įvyks balandžio 1 d., 7:30 v. v. Liet. salėje, 315 Clinton St. Draugės kviečiamos dalyvauti, turėsimė svarbių reikalų aptarti, nes yra rengiama vakarienė. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti. — M. K. (76-77)

LEWISTON-AUBURN, ME.

Balandžio 10 d., LDS 45 kp. rengia vakarienę su šokiais. Liet. salėje, 387 Lisbon St., Lewistone. Pradžia 7 val. vak. Įžanga \$1.50 asmenit, Muzika prie Vicky Vince. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvaut. — Kom. (76-77)

HARTFORD, CONN.

Ekstra svarbus pranešimas lietuvių visuomeni! Liet. Moterų Klubas rengia šokiais, sekmedieni, balandžio 4 d., 2 val. diena. Gera muzika. Laisvės Choro salėje, 155 Hungerford St. L. M. Klubas kviečia dienraščio Laisvės skaitytojus vietinius ir iš apylinkės dalyvaut ir kitus pakviesti kartu dalyvaut. — Kom. (76-77)

BRIDGEPORT, CONN.

ALDLD 63 kp. susirinkimas įvyks 2 d. balandžio, 7:30 v. v., 407 Lafayette St. Kviečiame narius dalyvauti šiame svarbiame susirinkime, nes turėsimė daug ko nutarti. — A. Jockis, fin. rašt. (76-77)

DETROIT, MICH.

Balandžio 4 d., įvyks Koncertas, kuriame dainuos K. Mekellinaitė, viešnia iš Italijos. Įvykis CIO Hall, 14th St. ir McCrow (buvusioje Finnish Hall). Pradžia 5 v. v. Įžanga koncertas \$1.20. Šokiais 50c. Po programos bus šokiai. (x)

Bridgeport, Conn.

LDS 74 kuopa, kovą 20 d., Lietuvių Svetainėje, 407 Lafayette St., buvo surengtas parė. Parengimas pavyko gerai, nors dalyvių ir nebuvo pilna svetainė. Dalyvavę buvo patenkinti. Pagaudaujama daugiau tokių parengimų.

Toje pat svetainėje, 21 d. kovo buvo rodomi judžiai. Garsino, kad tai iš Lietuvos filma. Nuėjau pasižiūrėti. Radau sėdintis kelius senelius, kurie savo tarpe ginčijosi, kad prastai buvo garsinta.

Paveikluose rodė, kaip įsišteigė Lietuvoje darbininkų valdžia, tik neparodė, kaip Smetona su savo valdininkais, pasigrožė Lietuvos turta, bėgo pas Hitlerį — per beržyną, ir Berlyną! Dabar daugelis tų nenaudėtų atvykę į Ameriką, išviliotais iš religinių žmonių pinigais gyvena ir niekina Lietuvą.

Biskų dėl Bridgeporto Klubu Balsuotojų reikalų. Valdybos apsilėidimas, kad nesužadė susirinkimo. Yra nutarta susirinkimai šaukti atvirutėmis. Yra svarbus reikalas aptarti trečiosios partijos veikla ir rinkti delegatą į Conn. valstijos konferenciją, kuri įvyksta 3 d. balandžio, New Haven mieste.

Kaip žinia, progresyvis organizacijos yra išrinkę kelis atstovus, bet reikia dar daugiau. Čia randasi apšėiai dienraščio Laisvės skaitytojų, geras skaičius klubičių, bendrai demokratinio nusistatymo lietuvių, tai kodėl nepasidaruoti daugiau dėl tikrai demokratinio prezidento — Henry A. Wallace išrinkimo? — A. P. R.

Waukegan, Ill.

Nenuilstančiai Purenk Kūrybinės Kultūros Dirvonus!

Žmogaus gyvenimo eigoj linksmų ir širdj perveriančių skausmų, liūdės tenka pergyventi. Čia rodoti pasikėlei it tas aras ir skraidai po erdvę viršum kalnų. Čia vėl žūrėk plumterėjį ir raistų ir rodoti, kad viskas užbaigta. Netik širdj perveriantis skausmas tavo jausmus skaudina, bet ir kūno dalys suvirgintai jaučiasi, kad niekas nebemalonu, nebemiela. Bet štai netikėtai nelauktai atsilanko pastave senai pažįstama asmenybė ir išlėto prasideda pasikalbėjimas. Staiga pranyksta nuovargis, skausmas ir liūdės sielos. Pasijauti it naujai gimęs; mintyje po erdvę skraidai it aras! Norisi gyventi, veikti kūrybinės kultūros dirvoje, plačiųjų masių savišvėtos dirvonus purenti. Pasijauti jaunas, nors 78-metinis jaunuolis. Matai aiškiai, kaip burtai, prietarai, spėlojimai tirpsta it pavasary sniegas. Dievų tverėjai agentai, kunigai, rabinai desperacijon įpuolė rauna savo galvos plaukus. Smetonlaižiai, hitleriniai batlaižiai palaiminti šv. Tėvo Mussoliniai, visi su bėge krivon ir pasibūčiavę prisiekia iki paskutinio kraujo lašo sunaikinti Socialistinę Tarybų Sąjungą. Bet kaip? Ginklu, kumščiu neįmanoma! Na, tai poteriais, maldomis ir pinigine auka. Aukauja tauntininkai, sandariečiai, socialistai į kunigų tarbą. Motulės Lietuvos vaikai, Liet. TSR vaikai, tųjų aukų negauna.

Pinigus gauna vargoninkai, zakristijonai ir smetonlaižiai ir tai tik likučius, kas lieka nuo pasivašinimo ir pasivažinėjimo, būk tai vaduotams iš Tarybų Sąjungos, Motulės Lietuvos vaiku.

Kaip ilgai tokis begėdiškas apgaudinėjimas tęsis? Tūkstantčiai lietuvių skaitytojų pažangiosios spaudos laukia atskaitos ir pasiaiškinimo nuo "vaduotojų".

Dr. A. L. Graičūnas.

Jersey City, N. J.

PAGERBIMO POKILIS

40 metų atgal pirmu kartu Jersey City lietuvių tarpe buvo suvaidintas lietuvių kalba teatras. Tais laikais lietuvių vyko į Ameriką pilnoje to žodžio prasmėje. Jaunų vyrų, moterų su pilna energija buvo netik Jersey City, bet po visą Ameriką. Katalikų tarpe buvo judėjimas, bet progresyvių tarpe jis tik vystyklusė. 40 metų atgal įvyksta pirmas progresyvių lietuvių vaidinimas ir jame pirmu kartu lošia Juozas Kačergius — jaunas, tvirtas, pasiryžęs eiti progreso keliu žmogus.

Prieš vaidinimą, ir po vaidinimo kaip veikalas, taip ir veikalas vaidintojai kunigijos buvo pasmerkti, kaipo be dieviai, griauantai katalikų tikėjimą. Tačiau, veikalas vaidintojų netik pekla nenugindino, bet atvirščiai, progresyvius paskatino prie smarknio veikimo. Nuo čia lietuvių progresyvių tarpe prasideda jų veikimas.

Drg. Juozas Kačergius nuo to laiko netik dalyvauja Jersey City lietuvių tarpe progresyviskam judėjime, bet ima aktyvų veikimą lošime Brooklyno lietuvių taisykais socialistų tarpe. Turėdamas talentą ir būdamas geras aktorius įsigijo lietuvių progresyvių tarpe gerą vardą.

Retas kuris vaidinimas įvyko, kuriame Juozas Kačergius nedalyvavo, nors gyvena tolokai nuo Brooklyno. Brooklynas jam yra surištus su menu ir jo veikla, nepaisant kad jau buvo vedęs ir turėjo auginti šeimyną.

Ir reikia priminti tą, kad Jersey City lietuvių tarpe organizacijų pirmininkas per keletą dešėtkų metų yra Kačergius.

Well, kaip ir kiekvienas žmogus, taip ir drg. Kačer-

gius sulaukęs gražaus skaičiaus metų, nėra tokis vikrus. Kiekvieną žmogų senatvė neglosto ir skatina prie ramesnio gyvenimo. Tačiau, J. Kačergius nepasiduoda dailės srityje ir ima aktyvų judėjimą-sekdamas meno, dailės įvykius. Kad pagerbus ir atžymėjus Juozo Kačergiaus nuveiktus darbus, yra rengiamas pagerbimas-pokilis 18 d. balandžio, Ukrainų Svetainėje, 160 Mercer St., Jersey City, N. J. Pradžia 2-ą val. diena. Atsilankę svečiai, kaip vietiniai, taip ir kolonijū socialai privalgysite pagerbdami Juozą Kačergijų.

A. Matulis.

Brooklyno policija areštavo 5 jaunas vyrus, įtartus apiplėšinėjime. Tuomi, sako policija, jie, greta pelnikavimosi sau, norėję sukelti fondą bylai savo sėbro Santo Bretagna, kaltinamo žmogų uždystėje. Laikė arešto du tapo pašauti.

Miestas planuoja kampaniją prieš "pinball" mašinas. LaGuardia buvo jas prakalines. Bet aprokuota, kad jų vėl priviso arti 5 tūkstantčiai. Tūlas rado prie pat mokyklų, viliojančias iš mokinių pinigų ir mokinančias gembleriauti.

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėšos valgiai. Taipgi daržovių ir pienujų valgių gražus pasirinkimas.

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c. Iš 5-ųjų patrovų	VAKARIENĖ 85c. Iš 7-ųjų patrovų
---------------------------------	------------------------------------

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ųjų Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir malonu. Mandagus potamavimas. Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivašinimas bei parė. Prašome užėiti pasilinksinti. Nesigalėsite. Sale išnuomuojuame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską. Valgiai ir gėrimai aptarnaujami žemom kalnom.

LITUANICA SQUARE

RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko SAVININKAI
PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL LIETUVIŠKAS KABARĖTAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasiokti, užėina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

5 puol.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Kėtvirt., Eal. 1, 1948

'PAVASARIŲ GODOS'

Stasio Jasilionio EILERAŠČIŲ KNYGA GATAVA

Jau atspausdinta Stasio Jasilionio eilėraščių knyga, apdaryta ir jau siuntinėjama prenumeratoriams. Kurie dar neužsisakėte tos knygos, tuojau užsisakykite. Kaina \$1.00.

Kartu su užsakyamu prašome prisijusti ir pinigų. Ant jūsų pareikalavimo knyga tuojau bus pasiųsta. To paties autoriaus pirmoji eilėraščių knyga "Bešvintantis Rytas" galima gauti Laisvės knygyne ir kaina tik 50c. Kurie dar neturite pirmosios knygos, užsisakykite dabar, užsisakykite abi kartu, prisijusdami \$1.50.

Abiejose knygos yra daug giliai žmogaus sielą žavėjančių eilių. Tai knygos, kurios turėtų būti kiekvieno kultūriško žmogaus namuose.

Užsisakydami adresuokite:

Laisvė

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuviš Kvietyk Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonukite

Shoreoad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakyms taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,

INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonukite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermentų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, praklinuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermentim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui. Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimoms sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

